

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-16-26

Druk nr 2291

Warszawa, 25 lutego 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Projekt ma charakter deregulacyjny.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Art. 1. W ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 365 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, studia podyplomowe i do szkół doktorskich, w kształceniu na studiach, studiach podyplomowych i w szkołach doktorskich lub w prowadzeniu działalności naukowej;”;

2) w art. 402 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) sposób podziału środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 i 6, dla uczelni, mając na uwadze konieczność zapewnienia odpowiednio wsparcia materialnego dla studentów oraz warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym udział w procesie przyjmowania na studia, studia podyplomowe i do szkół doktorskich, w kształceniu na studiach, studiach podyplomowych i w szkołach doktorskich oraz w prowadzeniu działalności naukowej;”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1871 i 1897, z 2025 r. poz. 619, 620, 621, 622, 1162, 1794, 1837 i 1864 oraz z 2026 r. poz. 187.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”. Celem projektowanych zmian jest zapewnienie osobom niepełnosprawnym większego wsparcia w uczelniach przez umożliwienie finansowania z przekazywanych uczelniom środków budżetu państwa zadań związanych z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia podyplomowe oraz w kształceniu na studiach podyplomowych.

Zgodnie z art. 365 pkt 6, art. 366 ust. 1 pkt 1–4, art. 368 ust. 1 oraz art. 415 ust. 1 ustawy uczelnie publiczne i niepubliczne otrzymują z budżetu państwa środki finansowe (w formie dotacji podmiotowej) na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej oraz tworzą z tych środków uczelniany fundusz wsparcia osób niepełnosprawnych. Użyte w przepisie art. 365 pkt 6 ustawy sformułowanie „kształcenie na studiach i w szkołach doktorskich” powoduje, iż aktualnie w ramach powyższej dotacji jest zapewnione wsparcie jedynie dla będących osobami niepełnosprawnymi studentów i doktorantów, przy pominięciu uczestników studiów podyplomowych. Wykluczenie z objęcia pomocą osób niepełnosprawnych będących uczestnikami studiów podyplomowych wydaje się sprzeczne z *ratio legis* ustawy, do podstawowych zadań uczelni ustawodawca zaliczył bowiem stwarzanie osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na uczelnię w celu odbywania kształcenia, kształceniu oraz prowadzeniu działalności naukowej (art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy). Ustawodawca w powyższym przepisie nie ograniczył zatem zadania polegającego na stwarzaniu osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w wymienionych procesach do wybranej formy kształcenia. W tym kontekście jest kluczowe rozgraniczenie dokonane w art. 11 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 ustawy, który pośród podstawowych zadań uczelni wyróżnia oddzielnie kształcenie na studiach, kształcenie na studiach podyplomowych oraz kształcenie doktorantów.

W związku z powyższym za niecelowy należy uznać brak możliwości realizowania przez uczelnie z dotacji, o której mowa w art. 365 pkt 6 ustawy, zadań związanych ze wspieraniem osób niepełnosprawnych w procesie przyjmowania na studia podyplomowe oraz kształceniu na studiach podyplomowych.

Proponowana zmiana art. 365 pkt 6 ustawy polega na objęciu jego zakresem również zadań związanych ze wspieraniem osób niepełnosprawnych w procesie przyjmowania na studia podyplomowe oraz w kształceniu na tych studiach. Dzięki temu uczelnie publiczne i niepubliczne, otrzymując na podstawie ww. przepisu dotację, będą mogły przeznaczać ją również na realizację ww. zadań w odniesieniu do niepełnosprawnych kandydatów na studia podyplomowe oraz uczestników studiów podyplomowych. W ramach wspomnianej dotacji kandydaci na studia podyplomowe lub uczestnicy tych studiów nie otrzymają indywidualnie przeznaczonych dla nich środków finansowych w formie np. stypendium, lecz będą mogli oni otrzymać odpowiednio pomoc w postaci przykładowo możliwości złożenia dokumentów w alternatywnej formie (wśród nich elektronicznie, ustnie, przez pełnomocnika), dłuższego czasu na przystąpienie do rozmowy kwalifikacyjnej lub testu, jeśli są wymagane, wsparcia asystenta (m.in. w poruszaniu się po uczelni w czasie rekrutacji), wsparcia tłumacza języka migowego lub innej formy komunikacji wspomagającej, indywidualnej organizacji kształcenia, dostosowania materiałów dydaktycznych do potrzeb (np. w formie elektronicznej, audio, z dużym drukiem), zmiany formy zaliczeń lub egzaminów (np. egzamin ustny zamiast pisemnego, więcej czasu na wykonanie zadań), możliwości korzystania z komputerów z oprogramowaniem wspomagającym (np. powiększającym, czytającym tekst), elastyczności trybu nauki (uczestniczenie w zajęciach zdalnych lub w trybie hybrydowym, możliwość nagrywania wykładów lub udostępniania notatek od prowadzących). Wymienione formy wsparcia wpłyną pozytywnie na zapewnienie równego dostępu do kształcenia podyplomowego dla wszystkich zainteresowanych, bez względu na ewentualną niepełnosprawność.

Powyższa modyfikacja wymaga również zmiany w art. 402 pkt 3 ustawy, tj. w przepisie upoważniającym do wydania rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2018 r. w sprawie sposobu podziału dla uczelni środków finansowych na świadczenia dla studentów oraz na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 384 oraz z 2023 r. poz. 1949), co będzie skutkowało koniecznością wydania nowego rozporządzenia. Zaproponowane rozwiązanie nie wiąże się jednak z koniecznością zmiany algorytmu podziału dotacji, o której mowa w art. 365 pkt 6 ustawy dla uczelni, określonego w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia (uczelnie w bardzo małym zakresie dysponują dokumentami stanowiącymi podstawę do przypisania osoby

niepełnosprawnej do poszczególnych rodzajów niepełnosprawności, co pozwalałoby na uwzględnienie ich w algorytmie podziału dotacji).

Przewiduje się jedynie zmianę przepisów, bez zwiększania środków przeznaczonych na dotację – uczelnie będą miały do dyspozycji tę samą wysokość dotacji, obliczaną według liczebności niepełnosprawnych studentów i doktorantów, ale z możliwością pełnoprawnego przeznaczania środków finansowych także na niepełnosprawnych uczestników studiów podyplomowych.

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. Proponowany termin wejścia w życie ustawy z początkiem roku kalendarzowego wynika z zasad gospodarowania środkami dotacji, która jest przyznawana na rok kalendarzowy (budżetowy), a w konsekwencji gospodarowanie dotacją i sprawozdawanie z jej wykorzystania odbywają się również w cyklu rocznym.

Należy wskazać, że brakuje możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projektowana ustawa nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projektowana ustawa nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Projektowana ustawa nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowana ustawa nie podlegała ocenie w zakresie oceny skutków regulacji w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408).

Projektowana ustawa nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana ustawa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce	Data sporządzenia 2026-01-28
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	Źródło: Deregulacja
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Maria Mrówczyńska, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego	Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UDER78
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Jarosław Oliwa, Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Hanna Żarnowska, Zastępca Dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, e-mail: sekretariat.dbf@mnisw.gov.pl, tel.: 22 52 92 319	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zgodnie z uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia dokumentu Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030 (M.P. z 2021 r. poz. 218), zwaną dalej: „Strategią”, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego jest zobligowane do dokonania zmian legislacyjnych w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki. W myśl wytycznych zawartych w ww. Strategii w Priorytecie III EDUKACJA, działanie o numerze III.2.7 „Zapewnienie warunków do pełnego udziału w edukacji na poziomie szkolnictwa wyższego oraz badaniach naukowych” ma na celu zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na uczelnię, kształcenia, w tym na studiach podyplomowych, oraz prowadzenia działalności naukowej i dydaktycznej oraz awansu naukowego, a także pełnego udziału w życiu społeczności akademickiej.

W obecnym stanie prawnym zgodnie z art. 365 pkt 6, art. 366 ust. 1 pkt 1–4, art. 368 ust. 1 oraz art. 415 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, uczelnie publiczne i niepubliczne otrzymują z budżetu państwa środki finansowe (w formie dotacji podmiotowej) na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej oraz tworzą z tych środków uczelniany fundusz wsparcia osób niepełnosprawnych (FWON). Użyte sformułowanie „kształcenie na studiach i w szkołach doktorskich” w przepisie art. 365 pkt 6 ustawy powoduje, iż aktualnie w ramach powyższej dotacji jest zapewnione wsparcie jedynie dla studentów i doktorantów będących osobami niepełnosprawnymi, przy pominięciu uczestników studiów podyplomowych. Wykluczenie z objęcia pomocą osób niepełnosprawnych będących uczestnikami studiów podyplomowych wydaje się sprzeczne z *ratio legis* ustawy, do podstawowych zadań uczelni ustawodawca zaliczył bowiem m.in. stwarzanie osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na uczelnię w celu odbywania kształcenia, kształceniu oraz prowadzeniu działalności naukowej (art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy). Ustawodawca w powyższym przepisie nie ograniczył zatem stwarzania warunków do pełnego udziału w wymienionych procesach do wybranej formy kształcenia. W tym kontekście jest kluczowe rozgraniczenie dokonane w art. 11 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 ustawy, który pośród podstawowych zadań uczelni wyróżnia oddzielnie kształcenie na studiach, kształcenie na studiach podyplomowych oraz kształcenie doktorantów.

W związku z powyższym za niecelowy należy uznać brak możliwości realizowania przez uczelnie z dotacji, o której mowa w art. 365 pkt 6 ustawy, zadań związanych ze wspieraniem osób niepełnosprawnych w procesie przyjmowania na studia podyplomowe oraz kształceniu na studiach podyplomowych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponuje się wprowadzenie rozwiązania polegającego na zmianie art. 365 pkt 6 ustawy w taki sposób, by obejmował swoim zakresem również niepełnosprawnych uczestników studiów podyplomowych. Powyższa zmiana będzie również wymagała zmiany w art. 402 pkt 3 ustawy, tj. w przepisie upoważniającym do wydania rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2018 r. w sprawie sposobu podziału dla uczelni środków finansowych na świadczenia dla studentów oraz na zadania związane

z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 384 oraz z 2023 r. poz. 1949), co będzie skutkowało koniecznością wydania nowego rozporządzenia.

W związku z dążeniem do realizacji celów zawartych w Strategii, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego skierowało do uczelni publicznych i niepublicznych ankietę z pytaniami umożliwiającymi m.in. oszacowanie:

- 1) liczby uczestników studiów podyplomowych będących osobami niepełnosprawnymi,
- 2) liczby wniosków uczestników studiów podyplomowych o wsparcie ze środków funduszu wsparcia osób niepełnosprawnych,
- 3) możliwości wykazania przez uczelnie liczby niepełnosprawnych uczestników studiów podyplomowych (z podziałem na poszczególne rodzaje niepełnosprawności – osoby niesłyszące lub słabosłyszące, osoby niewidome, słabowidzące lub z dysfunkcją narządu ruchu oraz z innymi rodzajami niepełnosprawności), których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem właściwego organu

– w celu ewentualnego uwzględnienia ich w algorytmie podziału dotacji.

Po dokonaniu analizy otrzymanych w odpowiedzi danych od 203 uczelni ustalono, że średnio w latach 2019–2022 na studiach podyplomowych kształciło się 74 654 uczestników, w tym 189 będących osobami niepełnosprawnymi (tj. 0,26 %). Równocześnie zaledwie 22 uczelnie wskazały, że dysponują lub mogą dysponować dokumentami stanowiącymi podstawę do przypisania osoby niepełnosprawnej do poszczególnych rodzajów niepełnosprawności (analogicznie jak w przypadku sprawozdań GUS S-10 i S-12) w celu uwzględnienia ich w algorytmie podziału dotacji. Uczelnie wskazywały również na brak podstaw prawnych do żądania okazania, zbierania, przetwarzania czy przechowywania wrażliwych danych osobowych, jakimi są orzeczenia o niepełnosprawności. Uczelnie zaznaczały także, że nie mają podstaw do zadawania pytań, bądź wymagania oświadczeń o niepełnosprawności od uczestników studiów podyplomowych (wyjątek stanowi sytuacja, w której osoba taka sama zwróci się z wnioskiem o wsparcie ze środków FWON).

W oparciu o przedstawione powyżej informacje zdecydowano, iż zaproponowane rozwiązanie nie będzie skutkowało koniecznością zmiany algorytmu podziału omawianej dotacji, określonego w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia, natomiast pozwoli uczelniom na finansowanie wsparcia uczestników studiów podyplomowych ze środków dotacji.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W krajach UE wsparcie osób niepełnosprawnych kształcących się na studiach podyplomowych jest finansowane m.in. ze środków publicznych w formie dopłat, pożyczek, stypendiów itp. Zagadnienia te należą do zakresu polityk krajowych uwzględniających lokalne warunki społeczno-ekonomiczne.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
uczelnie	ogółem: 348 z tego: – publiczne uczelnie akademickie: 103, – publiczne uczelnie zawodowe: 32, – niepubliczne uczelnie akademickie: 27, – niepubliczne uczelnie zawodowe: 180, – akademickie uczelnie prowadzone przez kościoły lub inne związki wyznaniowe: 5, – uczelnia	dane własne – Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on	– możliwość udzielenia wsparcia niepełnosprawnym uczestnikom studiów podyplomowych, finansowanego ze środków publicznych FWON

	zawodowa prowadzona przez kościoł: 1. (według stanu na dzień 16 czerwca 2025 r.)		
niepełnosprawni kandydaci na studia podyplomowe	wielkość trudna do oszacowania – ankieta przeprowadzona przez MNiSW wykazała, że w latach 2019–2022 średnio na studiach podyplomowych kształciło się 189 uczestników będących osobami niepełnosprawnymi. Brak danych na temat liczby kandydatów będących osobami niepełnosprawnymi.	Opracowanie własne MNiSW	– możliwość otrzymania wsparcia w procesie przyjmowania na studia podyplomowe ze środków dotacji, o której mowa w art. 365 pkt 6 ustawy, takiego jak np. możliwość złożenia dokumentów w alternatywnej formie – np. elektronicznie, ustnie, przez pełnomocnika, dłuższy czas na przystąpienie do rozmowy kwalifikacyjnej lub testu, jeśli są wymagane, wsparcie asystenta – np. w poruszaniu się po uczelni w czasie rekrutacji, tłumacz języka migowego lub inne formy komunikacji wspomagającej
uczestnicy studiów podyplomowych będący osobami niepełnosprawnymi	wielkość trudna do oszacowania – z danych GUS za 2023 r. wynika, że na studiach podyplomowych w uczelniach nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki kształciło się łącznie 108 519 osób. W 2022 r. było to 106 100 osób. Z ankiety przeprowadzonej przez MNiSW wynika, że w latach	GUS – obszary tematyczne – tablice Szkolnictwo wyższe i jego finanse w 2023 roku oraz w 2022 roku, opracowanie własne MNiSW	– możliwość otrzymania wsparcia w kształceniu finansowanego ze środków dotacji, o której mowa w art. 365 pkt 6 ustawy, takiego jak np. indywidualna organizacja kształcenia (możliwość ustalenia indywidualnej organizacji zajęć lub toku studiów, dostosowanie materiałów dydaktycznych do potrzeb – np. w formie

	2019–2022 średnio na studiach podyplomowych kształciło się 189 osób niepełnosprawnych. Zaledwie 22 uczelnie wskazały, że dysponują lub mogą dysponować dokumentami stanowiącymi podstawę do przypisania osoby niepełnosprawnej do poszczególnych rodzajów niepełnosprawności.		elektronicznej, audio, z dużym drukiem, zmiana formy zaliczeń lub egzaminów – np. egzamin ustny zamiast pisemnego, więcej czasu na wykonanie zadań), wsparcie asystenta (w poruszaniu się po uczelni, obsłudze sprzętu, czytaniu materiałów itp.), dostępność techniczna – możliwość korzystania z komputerów z oprogramowaniem wspomagającym (np. powiększającym, czytającym tekst, itp.), elastyczność trybu nauki (uczestniczenie w zajęciach zdalnych lub w trybie hybrydowym, możliwość nagrywania wykładów lub udostępniania notatek od prowadzących).
--	---	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Stosownie do prośby z dnia 25 lipca 2025 r. Przewodniczącego Stałego Komitetu Rady Ministrów projekt ustawy podlegał opiniowaniu właściwych instytucji przedstawicielskich środowiska szkolnictwa wyższego i nauki – zgodnie z art. 329 ust. 2 ustawy.

W ramach opiniowania projekt ustawy otrzymały następujące podmioty:

- 1) Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 2) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 3) Konferencja Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych;
- 4) Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 5) Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) Krajowa Reprezentacja Doktorantów.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677 oraz z 2026 r. poz. 160).

Projekt ustawy został skierowany do opiniowania z wyznaczeniem 14-dniowego terminu na zgłaszanie uwag.

Opiniowanie projektu trwało od dnia 30 lipca 2025 r. do dnia 13 sierpnia 2025 r.

W ramach opiniowania uwagi do projektu ustawy zgłosiły Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej oraz Krajowa Reprezentacja Doktorantów. Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego wyraziła opinię pozytywną.

W ramach konsultacji publicznych uwagi do projektu ustawy zgłosiła Pełnomocniczka Ministra Nauki do spraw wsparcia uczelni w zwiększaniu dostępności kształcenia dla osób niepełnosprawnych. Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie” poinformowała o braku uwag do projektu.

Omówienie wyników konsultacji publicznych i opiniowania przedstawiono w raporcie z konsultacji publicznych

i opiniowania stanowiącym załącznik do oceny skutków regulacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego. Źródłem finansowania zadań związanych z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej są środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 6 ustawy, przyznawane uczelniom w ramach corocznych limitów wydatków w częściach budżetowych, których dysponentami są właściwi ministrowie nadzorujący uczelnie. Procedowana zmiana ustawy nie będzie stanowić podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa na ten cel oraz nie wpłynie na wysokość lub podział między uczelnie środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 6 ustawy, a jedynie na sposób rozdysponowania przez uczelnie otrzymanych środków dotacji.
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy.
--	--------------

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0

	osoby niepełnosprawne	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	–						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	–						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Rozszerzenie wsparcia oferowanego przez uczelnie ze środków FWON o niepełnosprawnych kandydatów na studia podyplomowe oraz uczestników studiów podyplomowych przyczyni się do zwiększenia dostępu do podnoszenia kwalifikacji (w tym zawodowych), a co za tym idzie w dalszej perspektywie także do poprawy sytuacji materialnej tej grupy osób niepełnosprawnych i ich rodzin.						
	osoby niepełnosprawne							
Niemierzalne	–	–						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, a także na osoby starsze.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

☐ tak
☐ nie
☒ nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów
☐ zmniejszenie liczby procedur
☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy
☒ inne: uproszczenie sposobu gospodarowania środkami dotacji przez uczelnie

☐ zwiększenie liczby dokumentów
☐ zwiększenie liczby procedur
☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

☐ tak
☐ nie
☒ nie dotyczy

Komentarz:

–

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało istotnego wpływu na rynek pracy. Z przeprowadzonej ankiety wynika, że w latach 2019–2022 na studiach podyplomowych w Polsce kształciło się średnio 189 uczestników będących osobami niepełnosprawnymi. Ze względu na tak niewielką skalę zapewnienie wsparcia osobom niepełnosprawnym w ramach studiów podyplomowych nie będzie miało istotnego wpływu na rynek pracy – często jest możliwe wykorzystanie istniejących zasobów (w tym kadrowych) lub zastosowanie innych form organizacyjnych. Należy zauważyć, że postulowana zmiana nie jest związana z koniecznością wprowadzenia nowych rozwiązań w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych, a jedynie umożliwieniem uczelniom objęcia oferowanym wsparciem dodatkowej grupy osób. Uczelnie w miarę możliwości dążą do szerokiego sprostania oczekiwaniom wszystkich kształcących się osób niepełnosprawnych, uwzględniając przy tym ich indywidualne potrzeby. Nie przewiduje się również zwiększenia udziału osób niepełnosprawnych w studiach podyplomowych w wyniku wejścia w życie postulowanej zmiany.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne
☐ sytuacja i rozwój regionalny

☐ demografia
☐ mienie państwowe

☐ informatyzacja
☐ zdrowie

☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe		☒ inne: szkolnictwo wyższe i nauka	
Omówienie wpływu	Wpływ projektowanej ustawy na obszar szkolnictwa wyższego i nauki został omówiony w pkt 2.		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego			
Wykonanie przepisów ustawy nastąpi po jej wejściu w życie – z dniem 1 stycznia 2027 r.			
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?			
Z uwagi na zakres regulacji ewaluacja efektów projektu (w tym ocena funkcjonowania ustawy <i>ex post</i>) nie jest przewidziana.			
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)			
Raport z konsultacji publicznych i opiniowania.			

RAPORT Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH I OPINIOWANIA

projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Konsultacje publiczne i opiniowanie projektu ustawy trwały od dnia 30 lipca 2025 r. do dnia 13 sierpnia 2025 r. W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt rozporządzenia został skierowany do podmiotów wskazanych w pkt 5 oceny skutków regulacji oraz został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W ramach konsultacji publicznych uwagi do projektu ustawy zgłosiła Pełnomocniczka Ministra Nauki do spraw wsparcia uczelni w zwiększaniu dostępności kształcenia dla osób niepełnosprawnych. Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie” poinformowała o braku uwag do projektu.

Omówienie uwag z konsultacji publicznych wraz ze stanowiskiem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego znajduje się w tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego raportu.

W ramach opiniowania uwagi do projektu ustawy zgłosiły Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej oraz Krajowa Reprezentacja Doktorantów. Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego wyraziła opinię pozytywną.

Omówienie uwag z opiniowania wraz ze stanowiskiem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego znajduje się w tabeli stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszego raportu.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów tej ustawy.

ZESTAWIENIE UWAG
do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (UDER78)
ZGŁOSZONYCH W RAMACH KONSULTACJI PUBLICZNYCH

Lp.	Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
1	Uwagi ogólne	Pani Anna Rutz – Pełnomocniczka Ministra Nauki do spraw wsparcia uczelni w zwiększaniu dostępności kształcenia dla osób niepełnosprawnych	Niewątpliwie umożliwienie uczelniom finansowania ze środków Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych (dalej: FWON) dostosowań adresowanych także do uczestników studiów podyplomowych będących osobami z niepełnosprawnościami jest słusznym kierunkiem. Zmiana ta wspiera realizację idei kształcenia przez całe życie oraz nabywania nowych, niezbędnych na rynku pracy kompetencji także przez osoby z niepełnosprawnościami, dla których wyższe wykształcenie jest szczególnie istotne. Dynamiczne zmiany na rynku pracy oraz pojawiające się nowe technologie i trendy mobilizują do poszerzania swoich kompetencji także osoby z niepełnosprawnościami, które coraz chętniej podejmują edukację na studiach podyplomowych czy kursach dokształcających. Ponadto, jak pokazują liczne badania, odsetek zatrudnienia wśród osób z niepełnosprawnościami jest znacznie wyższy wśród tych, które posiadają wyższe wykształcenie oraz dodatkowe, specjalistyczne kompetencje. Do zapewniania włączającego systemu kształcenia na wszystkich poziomach edukacji i kształcenia ustawicznego obowiązuje również art. 24 Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r., ratyfikowanej przez rząd Polski 6 września 2012 r. (Dz. U. 2012 poz. 1169, z późn. zm.). Ten słuszny kierunek zmian nie rozwiązuje jednak kluczowych problemów, z którymi zmagają się osoby z niepełnosprawnościami w szkołach wyższych, jak i same uczelnie. Włączenie nowej grupy beneficjentów do korzystania ze środków FWON bez zmiany algorytmu przyznawania dotacji może znacząco ograniczyć zasoby finansowe, a tym samym – zakres i jakość udzielanego obecnie wsparcia edukacyjnego dla	Uwaga wyjaśniona Odnosząc się do kwestii braku dodatkowych środków na finansowanie tłumaczeń zajęć dydaktycznych i egzaminów na polski język migowy dla osób g/Głuchych, w tym uczestników i uczestniczek studiów podyplomowych, należy wyjaśnić, że aktualne uwarunkowania finansowe nie pozwalają na wygospodarowanie dodatkowych środków. Utrzymanie obowiązujących ram finansowania wynika z konieczności zachowania równowagi finansów publicznych oraz realizacji pozostałych, priorytetowych zadań państwa. W kontekście zgłaszanego ryzyka ograniczenia zakresu i jakości udzielanego obecnie wsparcia w związku z ograniczeniem zasobów finansowych jako efektu włączenia nowej grupy beneficjentów bez zmiany algorytmu przyznawania dotacji podkreślić należy, że sposób podziału środków dotacji określają przepisy wykonawcze (rozporządzenie). Tym samym postulaty związane ze zmianą algorytmu podziału środków wykraczają poza zakres przedmiotowy regulacji. Jednocześnie należy wyjaśnić, że algorytm podziału dotacji ma charakter redystrybucyjny, co oznacza, że wartości poszczególnych składników mają wpływ wyłącznie na rozdystrybuowanie środków dotacji między uprawnionymi podmiotami. Dodanie kolejnego parametru jako składnika algorytmu nie spowoduje zwiększenia finansowania uczelni w tym zakresie. Odnosnie do kwestii uwzględnienia w algorytmie także osób posiadających dokumenty inne niż orzeczenie o niepełnosprawności należy podkreślić, że postulat również wykracza poza zakres przedmiotowy regulacji. Jednocześnie wyjaśniam, że zamysł traktowania jako podstawy przyznania

			poszczególnych osób. W szczególności obawy uczelni budzi brak dodatkowych środków na finansowanie tłumaczeń zajęć dydaktycznych i egzaminów na polski język migowy dla osób g/Głuchych, w tym uczestników i uczestniczki studiów podyplomowych. Koszt tłumaczeń na polski język migowy dla jednego słuchacza studiów podyplomowych, który jest osobą g/Głuchą, w zależności od miasta, może wahać się od 25 000 zł do 60 000 zł rocznie. W przypadku uczelni o ograniczonych zasobach FWON może to stanowić nawet 40% wysokości rocznej dotacji. Zarówno Przewodnicząca Komisji ds. Dostępności Uczelni przy Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, jak i niżej podpisana Pełnomocniczka Ministra Nauki wielokrotnie zwracały uwagę na ten aspekt nie tylko w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, lecz również składając pisma oraz wizyty w Biurze Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych. Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych jest obecnie przyznawany uczelniom publicznym i niepublicznym na podstawie liczby studentów, doktorantów i pracowników legitymujących się aktualnym orzeczeniem o niepełnosprawności. Od ponad 10 lat do uczelnianych biur ds. osób z niepełnosprawnościami coraz częściej zgłaszają się jednak osoby, które nie posiadają takich orzeczeń, lecz dysponują specjalistycznymi diagnozami dotyczącymi spektrum autyzmu, ADHD czy trudności psychicznych (takich jak depresja, głębokie stany lękowe, schizofrenia, zaburzenia osobowości typu borderline i inne) bądź poznawczych (dysortografia, dysleksja itp.). Osoby te są również osobami z niepełnosprawnościami i stanowią obecnie 80–90% odbiorców wsparcia uczelnianych biur, choć według algorytmu przyznawania FWON uczelnie nie otrzymują środków na ich wsparcie. W związku z tym w nowelizacji ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce należałoby uwzględnić w algorytmie także osoby, które posiadają dokumenty inne niż orzeczenie o niepełnosprawności, potwierdzające długotrwałe trudności w obszarze zdrowia psychofizycznego, np. diagnozy specjalistyczne czy orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznych o potrzebie kształcenia specjalnego (przyznawane w szkole średniej). Taka nowelizacja przyczyni się do pełniejszego ujęcia kwestii niepełnosprawności	środków publicznych takich dokumentów, jak zaświadczenia, opinie, dokumentacja medyczna czy orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, wzorem rozwiązań z poprzednich etapów edukacji, budzą poważne zastrzeżenia. Należy zauważyć, że dokumenty takie jak orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego są wydawane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne na potrzeby kształcenia prowadzonego w formach przewidzianych ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, z późn. zm.). Oznacza to, że na kolejnych etapach – tj. kształcenia realizowanego na podstawie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – tracą one ważność. Co bardzo istotne – brak standaryzacji w zakresie dopuszczalnej dokumentacji niesie znaczne ryzyko chaosu interpretacyjnego, łącznie ze stworzeniem przestrzeni do potencjalnych nadużyć. W zakresie postulatu przyznawania dodatkowych środków finansowych wiodącym jednostkom ds. dostępności, z przeznaczeniem na utrzymywanie i poszerzanie swojej zaawansowanej oferty wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami oraz opracowania standardów zapewniania dostępności kształcenia w uczelniach publicznych i niepublicznych należy wskazać, iż proponowane rozwiązania wykraczają poza obszar objęty przedmiotową nowelizacją ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
--	--	--	--	--

			i trudności edukacyjnych w szkolnictwie wyższym. Obok kryterium ilościowego algorytm przyznawania szkołom wyższym środków z FWON powinien także obejmować kryteria jakościowe. W Polsce funkcjonuje co najmniej kilkanaście uczelni, których jednostki ds. zapewniania dostępności i wsparcia osobom z niepełnosprawnościami oferują usługi wysokiej jakości, świadczone przez bardzo dobrych specjalistów, np. wsparcie konsultantów edukacyjnych, tutoring, grupy samopomocowe, wewnętrzne szkolenia z technologii asystujących oraz technik uczenia się w zgodzie z potrzebami i ograniczeniami wynikającymi z danej niepełnosprawności. Uczelnie te często dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem z innymi szkołami wyższymi, które dopiero rozpoczynają drogę ku inkluzywności. Podobnie jak w ramach „Inicjatywy Doskonałości – uczelnie badawcze” szkoły wyższe otrzymują dodatkowe fundusze na rozwój badawczy, tak i jednostki ds. dostępności powinny otrzymywać dodatkowe środki na utrzymywanie i poszerzanie swojej zaawansowanej oferty wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Nie zapewnia tego konkurs Narodowego Centrum Badań i Rozwoju „Centra Wiedzy o Dostępności”, który skupia się głównie na aspekcie naukowym zapewniania dostępności i wytwarzania produktów zgodnych z zasadami uniwersalnego projektowania. Dzięki kilku edycjom konkursów „Uczelnia dostępna” Narodowego Centrum Badań i Rozwoju wiele szkół wyższych rozwinęło procedury przyznawania wsparcia osobom z niepełnosprawnościami. Są to jednak dopiero rozwijające się jednostki, które często potrzebują przewodnictwa bardziej doświadczonych kolegów i koleżanek z branży dostępności szkolnictwa wyższego. Dlatego też, obok nowelizacji ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, powinny powstać standardy zapewniania dostępności kształcenia w uczelniach publicznych i niepublicznych, które uwzględniałyby specyfikę kształcenia na poszczególnych kierunkach, typ uczelni oraz specyficzne potrzeby osób z różnymi niepełnosprawnościami lub osób neuroatypowych. Standardy te powinny być przygotowane przez specjalistów i specjalistki ds. wsparcia edukacyjnego, pracujących w szkołach wyższych i rozumiejących specyfikę ich funkcjonowania. Ich celem byłoby częściowe zunifikowanie zasad przyznawania wsparcia, a tym samym zapewnienie poczucia bezpieczeństwa edukacyjnego osobom z niepełnosprawnościami, które mogłyby uzyskać odpowiednią pomoc niezależnie od tego, w jakiej uczelni	
--	--	--	---	--

			zdecydują się studiować. Wstępna koncepcja Standardów została opracowana przez Pełnomocniczkę Ministra Nauki ds. wsparcia uczelni w zapewnianiu dostępności osobom z niepełnosprawnościami we współpracy z Przewodniczącą Komisji ds. Dostępności Uczelni przy Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich i może stanowić podstawę do dalszych prac zespołu eksperckiego powołanego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.	
--	--	--	--	--

ZESTAWIENIE UWAG
do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (UDER78)
ZGŁOSZONYCH W RAMACH OPINIOWANIA

Lp.	Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
1	uwagi ogólne	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (Komisja ds. Dostępności Uczelni)	Brak zwiększenia środków finansowych na dotację, o której mowa w art. 365 pkt 6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), w ocenie KRASP będzie prowadzić do nieprzewidywalnych konsekwencji dla całego systemu. Główne zagrożenia i uwagi krytyczne: 1. Rosnące koszty wsparcia i ryzyko obniżenia jakości wypracowanych standardów Liczba studentów z niepełnosprawnościami na polskich uczelniach systematycznie rośnie. Wraz ze wzrostem liczby studentów wymagających wsparcia rosną także jego koszty. Obejmują one szeroki wachlarz działań, od dostosowania infrastruktury, przez zakup specjalistycznego sprzętu, po finansowanie usług asystentów, tłumaczy języka migowego, adaptację materiałów i transportu. Włączenie do systemu nowej, licznej grupy beneficjentów – uczestników studiów podyplomowych – bez jednoczesnego zwiększenia alokacji finansowej, w nieunikniony sposób doprowadzi do rozproszenia dostępnych środków. Uczelnie, zobowiązane do wspierania większej liczby osób w ramach tego samego budżetu, staną przed koniecznością redukcji zakresu oferowanych usług. W skrajnych przypadkach może to oznaczać zamianę realnego, zindywidualizowanego wsparcia na iluzoryczne działania pozbawione rzeczywistego wpływu na wyrównywanie szans. 2. Zwiększanie liczby beneficjentów o osoby bez formalnego orzeczenia Środowisko akademickie od lat obserwuje rosnące zjawisko	Uwaga wyjaśniona. Odnosnie do postulatu powiązania rozszerzenia katalogu beneficjentów o uczestników studiów podyplomowych z obligatoryjnym i proporcjonalnym zwiększeniem środków w budżecie państwa na ten cel należy wyjaśnić, że aktualne uwarunkowania finansowe nie pozwalają na wygospodarowanie dodatkowych środków. Utrzymanie obowiązujących ram finansowania wynika z konieczności zachowania równowagi finansów publicznych oraz realizacji pozostałych, priorytetowych zadań państwa. W kontekście rekomendowanego uszczegółowienia obowiązków sprawozdawczych uczelni, należy wyjaśnić, że nakłady przeznaczane przez uczelnie na wsparcie niepełnosprawnych uczestników studiów podyplomowych będą uwzględniane w składanych dotychczas sprawozdaniach z wykorzystania dotacji. Ewentualne modyfikacje wzoru sprawozdania będą podejmowane we współpracy ze środowiskiem akademickim i z uwzględnieniem rzeczywistych możliwości w zakresie szczegółowości raportowania. Odnosnie do postulatu monitoringu danych dotyczących liczby osób z niepełnosprawnościami na studiach podyplomowych jako beneficjentów programu PFRON Aktywny Samorząd – Moduł II należy wyjaśnić, że przyjęcie liczby beneficjentów programu PFRON Aktywny Samorząd – Moduł II jako metody monitorowania liczby niepełnosprawnych uczestników studiów podyplomowych jest niezasadne. Wynika to z faktu, że realizacja programu, jak również zasady jego finansowania, pozostają w gestii PFRON. Nie można wykluczyć, iż Fundusz

		wspierania studentów doświadczających różnego rodzaju trudności, w tym osób neuroróżnorodnych, którzy nie posiadają formalnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Szacuje się, że faktyczna liczba studentów ze szczególnymi potrzebami może być dużo wyższa niż liczba osób raportowanych do GUS na podstawie orzeczeń, co wprost wynika z badania zrealizowanego przez Komisję ds. Dostępności Uczelni przy KRASP i opracowanego w postaci raportu. Uczelnie, uznając konwencyjne rozumienie niepełnosprawności, w poczuciu odpowiedzialności, starają się zapewniać pomoc również tym osobom. Wprowadzenie nowej grupy beneficjentów (uczestników studiów podyplomowych) do tego samego, już i tak obciążonego systemu, bez dodatkowych środków, może spowodować konieczność rezygnacji z wypracowanych standardów dostępności i dobrych praktyk. 3. Brak transparentności i sprawozdawczości Projekt zakłada, że uczelnie będą mogły przeznaczać dotację na wsparcie uczestników studiów podyplomowych, ale jednocześnie nie przewiduje się zmiany algorytmu podziału dotacji. Uzasadnia się to tym, że uczelnie w małym zakresie dysponują dokumentami pozwalającymi na precyzyjne przypisanie osób z niepełnosprawnościami na studiach podyplomowych do poszczególnych rodzajów niepełnosprawności. Takie podejście jest niepokojące. Po pierwsze, utrwała ono system, w którym algorytm podziału środków nie odzwierciedla realnej liczby i potrzeb wszystkich beneficjentów. Po drugie, brak obowiązku precyzyjnego raportowania wydatków na poszczególne grupy (studenci, doktoranci, uczestnicy studiów podyplomowych) może prowadzić do nietransparentnego gospodarowania środkami publicznymi. Obecnie uczelnie są zobowiązane do składania sprawozdań z wykorzystania dotacji w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, jednak proponowane zmiany nie zakładają uszczegółowienia tych wymogów. Stwarza to niebezpieczeństwo braku wglądu w wydatkowanie środków. Szczegółowe odpowiedzi na tezy zawarte w projekcie: • Teza 1: <i>za niecelowy należy uznać brak możliwości realizowania przez uczelnie z dotacji [...] zadań związanych ze wspieraniem osób niepełnosprawnych w procesie przyjmowania na studia podyplomowe oraz kształceniu na studiach podyplomowych.</i> Zgadzając się co do zasady, że wykluczenie tej grupy jest	w przyszłości podejmie decyzję o ograniczeniu bądź całkowitej rezygnacji z finansowania przedmiotowego programu. Okoliczność ta pozostaje poza zakresem kompetencji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, który nie posiada wpływu na decyzje podejmowane przez PFRON.
--	--	---	--

		nieczelowe, należy podkreślić, że nakładanie na uczelnie nowych zadań bez zapewnienia na nie odpowiednich środków finansowych jest nieprzewidywalne w skutkach. Celem nadrzędnym powinno być wystandaryzowane, transparentne i systemowe wsparcie dostosowane do potrzeb beneficjentów. <i>Teza 2: Proponowana zmiana [...] polega na objęciu jego zakresem również zadań związanych ze wspieraniem osób niepełnosprawnych [...] na studiach podyplomowych.</i> Zmiana ta da uczelniom formalną możliwość finansowania takiego wsparcia, ale w praktyce, bez dodatkowych funduszy, będzie to możliwość czysto teoretyczna lub realizowana kosztem innych beneficjentów – studentów i doktorantów. <i>Teza 3: Zaproponowane rozwiązanie nie wiąże się jednak z koniecznością zmiany algorytmu podziału dotacji [...].</i> Utrzymanie dotychczasowego algorytmu, opartego jedynie na liczbie studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami, przy jednoczesnym rozszerzeniu grupy docelowej, tworzy niezrozumiałą sytuację. Problemy z gromadzeniem danych o uczestnikach studiów podyplomowych są wyzwaniem administracyjnym, które uczelnie bez problemu mogą rozwiązać. Podsumowanie i rekomendacje Projektowana legislacja, w swej obecnej formie, w ocenie KRASP nie przełoży się na realizację założonych celów. KRASP w pełni popiera ideę wyrównywania szans edukacyjnych i włączania osób z niepełnosprawnościami na każdym etapie kształcenia. Jednakże projektowana zmiana w obecnym kształcie nie może być w pełni zaakceptowana. Prowadzi ona do pozornego rozwiązania problemu, jednocześnie tworząc realne ryzyko naruszenia dotychczasowych osiągnięć uczelni w zakresie zapewniania dostępności. Komisja ds. Dostępności Uczelni przy KRASP wyraża gotowość do zaangażowania się w prace nad ostatecznym kształtem nowelizacji. W zakresie przedstawionego projektu rekomenduje się powiązanie rozszerzenia katalogu beneficjentów o uczestników studiów podyplomowych z obligatoryjnym i proporcjonalnym zwiększeniem środków w budżecie państwa na ten cel oraz powiązanie finansowania z obowiązkiem sprawozdawczym. Dodatkowo proponuje się monitoring danych dotyczących liczby osób z niepełnosprawnościami na studiach podyplomowych, jako	
--	--	---	--

			beneficjentów programu PFRON Aktywny Samorząd – Moduł II.	
2	uwagi ogólne	Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej	Proponowana nowelizacja rozszerza krąg beneficjentów Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych o uczestników studiów podyplomowych, przy czym wysokość Funduszu pozostaje bez zmian. W praktyce oznacza to konieczność podziału tej samej puli środków na większą grupę osób, co wydaje się nieuchronnie prowadzić do obniżenia poziomu wsparcia dla obecnych odbiorców funduszu. Z punktu widzenia zasady równości i niedyskryminacji (art. 24 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, ratyfikowanej przez Polskę w 2012 r.), takie rozwiązanie budzi wątpliwości. Poszerzenie grupy uprawnionych bez proporcjonalnego zwiększenia środków finansowych może wprost naruszać gwarancje równych szans edukacyjnych. Zamiast wyrównywać dostęp, zmiana może pogłębić istniejące nierówności – studenci z niepełnosprawnościami będą musieli dzielić się środkami z nową grupą beneficjentów, co może zmniejszyć ich indywidualny poziom wsparcia materialnego i organizacyjnego. Pozytywnie ocenia się cel ustawodawcy, jakim jest pełna inkluzyjność wszystkich form kształcenia, jednak realizacja tego celu wymaga zabezpieczenia odpowiednich środków finansowych. Brak zwiększenia funduszu powoduje, że nowelizacja w obecnym kształcie wprowadza realne ryzyko obniżenia dostępności wsparcia dla grup, które w systemie już funkcjonują, co stoi w sprzeczności z deklarowaną ideą wyrównywania szans. Parlament Studentów RP rekomenduje: 1. Zwiększenie wysokości dotacji przeznaczanej na Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych w sposób proporcjonalny do planowanego poszerzenia grupy beneficjentów. 2. Analizę skutków finansowych i organizacyjnych dla uczelni w celu zapewnienia utrzymania obecnych standardów wsparcia. Bez zapewnienia dodatkowych środków nowelizacja w proponowanej formie może w praktyce prowadzić do osłabienia realnego wsparcia dla studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami.	Uwaga wyjaśniona. Odnosnie do postulatu zwiększenia nakładów finansowych z budżetu państwa na dofinansowanie wsparcia osób z niepełnosprawnościami w uczelniach należy wyjaśnić, że aktualne uwarunkowania finansowe nie pozwalają na wygospodarowanie dodatkowych środków. Utrzymanie obowiązujących ram finansowania wynika z konieczności zachowania równowagi finansów publicznych oraz realizacji pozostałych, priorytetowych zadań państwa. W kontekście rekomendowanej analizy skutków finansowych i organizacyjnych dla uczelni w celu zapewnienia utrzymania obecnych standardów wsparcia osób z niepełnosprawnościami należy wyjaśnić, że projekt nie zakłada ewaluacji efektów funkcjonowania ustawy <i>ex post</i>. Nakłady przeznaczone przez uczelnie na wsparcie niepełnosprawnych uczestników studiów podyplomowych będą uwzględniane w składanych dotychczas sprawozdaniach z wykorzystania dotacji. Ewentualne modyfikacje wzoru sprawozdania będą podejmowane we współpracy ze środowiskiem akademickim i z uwzględnieniem rzeczywistych możliwości w zakresie szczegółowości raportowania.

3	uwagi ogólne	Krajowa Reprezentacja Doktorantów	Należy zauważyć, iż ustawodawca nie ograniczył na gruncie ustawy katalogu form kształcenia wyłącznie do studiów, studiów podyplomowych i szkół doktorskich. Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 ustawy do form kształcenia zaliczyć można, poza wskazanymi powyżej, także „inne formy kształcenia”. Wydaje się więc, iż wszystkie z tych form powinny być objęte wsparciem. W związku z tym, Krajowa Reprezentacja Doktorantów postuluje rozszerzenie projektowanej nowelizacji o możliwość finansowania działań uczelni związanych ze stwarzaniem osobom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału także w innych formach kształcenia, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy. Uwzględnienie innych form kształcenia byłoby ze strony ustawodawcy wyrazem uznania dla pełnej realizacji idei uczenia się przez całe życie, które pozwala na odejście od przygotowania i realizacji kariery zawodowej w tradycyjnym modelu. Koncepcja uczenia się przez całe życie powinna być wszakże traktowana nie tylko jako element polityki edukacyjnej, ale także, a może nawet przede wszystkim, jako istotny element polityki społecznej i gospodarczej państwa (podniesienie poziomu dostępu do podnoszenia kwalifikacji przez osoby z niepełnosprawnościami prowadzić będzie do poprawy sytuacji materialnej tej grupy osób, a także ich rodzin). Konieczność tworzenia warunków i możliwości do uczenia się przez całe życie wskazuje również w swoich założeniach, przywoływana w uzasadnieniu przedmiotowego projektu, Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030, która stanowi załącznik do uchwały nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia dokumentu Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030 (M.P. poz. 218). Postulowana zmiana jest również przejawem realizacji, wyrażonej w art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. poz. 483 z późn. zm.), zasady równego traktowania, według której wszyscy są równi wobec prawa i mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Zgodnie ze wskazaną regulacją polskiej ustawy zasadniczej, nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym – założeniu temu odpowiadałoby objęcie wsparciem osób z niepełnosprawnościami w odniesieniu do każdej z ustawowo wskazanych form kształcenia. Postulowana zmiana nie pociągałaby za sobą konieczności wprowadzania nowych rozwiązań w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami. Stanowiłaby jedynie umożliwienie uczelniom objęcia wsparciem dodatkowej grupy osób.	Uwaga wyjaśniona. Odnosnie do postulatu objęcia projektowanym wsparciem także „innych formy kształcenia”, należy zauważyć, że „inne formy kształcenia”, takie jak kursy i szkolenia, mają charakter fakultatywny, krótkoterminowy i w przeciwieństwie do studiów podyplomowych nie są objęte systemowymi regulacjami ujętymi w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. W związku z powyższym nie planuje się rozszerzenia zakresu nowelizacji o te formy kształcenia. W kontekście postulatu zwiększenia dotacji przyznawanych uczelniom, należy wyjaśnić, że aktualne uwarunkowania finansowe nie pozwalają na wygospodarowanie dodatkowych środków. Utrzymanie obowiązujących ram finansowania wynika z konieczności zachowania równowagi finansów publicznych oraz realizacji pozostałych, priorytetowych zadań państwa. Odnosnie do kwestii skierowania do konsultacji publicznych projektu rozporządzenia należy wyjaśnić, że projekty aktów prawnych będą procedowane z zachowaniem obowiązujących ścieżek legislacyjnych.
---	--------------	-----------------------------------	--	---

			Wejście w życie proponowanego rozwiązania ma nie wpływać w żadnym zakresie na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego, co samo w sobie budzi wątpliwości dotyczące dodatkowego obciążenia finansowego uczelni. Nowelizacja, co warto odnotować, nie przewiduje zwiększenia środków budżetowych przeznaczonych na dotację dla uczelni. Po wejściu w życie nowych przepisów otrzymają one środki w dotychczasowej, niezmienionej wysokości, która jest obliczana na podstawie liczby studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami. Projektowane w przedmiotowej nowelizacji przepisy umożliwią jednakże legalne i pełnoprawne przeznaczanie tych środków także na potrzeby osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w studiach podyplomowych, co oznacza uproszczenie sposobu gospodarowania środkami dotacji przez uczelnie. Konkludując, Krajowa Reprezentacja Doktorantów, jako organizacja będąca ogólnopolskim przedstawicielem i wyrazicielem woli środowiska doktorantów, pozytywnie ocenia przedmiotowy projekt ustawy, dostrzegając, iż stanowi on próbę usunięcia nieuzasadnionej, istniejącej luki systemowej, która dotychczas wykluczała uczestników studiów podyplomowych z katalogu osób objętych wsparciem uczelni. Krajowa Reprezentacja Doktorantów wskazuje jednocześnie na to, iż projektowanym wsparciem powinny być objęte także „inne formy kształcenia”, a także na zasadność odpowiedniego zwiększenia dotacji przyznawanych uczelniom. W związku z tym, iż przedmiotowa nowelizacja wprowadza również zmiany w art. 402 pkt 3 ustawy, tj. w przepisie upoważniającym do wydania rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2018 r. w sprawie sposobu podziału dla uczelni środków finansowych na świadczenia dla studentów oraz na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 384 oraz z 2023 r. poz. 1949), Krajowa Reprezentacja Doktorantów wyraża ponadto nadzieję, iż projekt nowego rozporządzenia również stanie się przedmiotem konsultacji z instytucjami przedstawicielskimi środowiska szkolnictwa wyższego i nauki.	
--	--	--	--	--

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾

z dnia

w sprawie sposobu podziału dla uczelni środków finansowych na świadczenia dla studentów oraz na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, studia podyplomowe i do szkół doktorskich, w kształceniu na studiach, studiach podyplomowych i w szkołach doktorskich lub w prowadzeniu działalności naukowej

Na podstawie art. 402 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób podziału dla uczelni środków finansowych, o których mowa w:

- 1) art. 365 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zwanej dalej „ustawą”, przeznaczonych na stypendia socjalne, stypendia dla osób niepełnosprawnych, zapomogi i stypendia rektora, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4 ustawy;
- 2) art. 365 pkt 6 ustawy, przeznaczonych na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, studia podyplomowe i do szkół doktorskich, w kształceniu na studiach, studiach podyplomowych i w szkołach doktorskich lub w prowadzeniu działalności naukowej.

§ 2. Sposób podziału dla uczelni środków finansowych na stypendia socjalne, stypendia dla osób niepełnosprawnych, zapomogi i stypendia rektora określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Sposób podziału dla uczelni środków finansowych na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe i nauka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. poz. 68).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1871 i 1897, z 2025 r. poz. 619, 620, 621, 622, 1162, 1794, 1837 i 1864 oraz z 2026 r. poz. 187.

przyjmowania na studia, studia podyplomowe i do szkół doktorskich, w kształceniu na studiach, studiach podyplomowych i w szkołach doktorskich lub w prowadzeniu działalności naukowej określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.³⁾

**MINISTER NAUKI I SZKOLNICTWA
WYŻSZEGO**

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2018 r. w sprawie sposobu podziału dla uczelni środków finansowych na świadczenia dla studentów oraz na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 384 oraz z 2023 r. poz. 1949), które utraci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w związku z wejściem w życie ustawy z dnia ... r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. ...).

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Nauki i Szkolnictwa
Wyższego z dnia ... r.
(Dz. U. poz. ...)

Załącznik nr 1

**SPOSÓB PODZIAŁU DLA UCZELNI ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA STYPENDIA
SOCJALNE, STYPENDIA DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, ZAPOMOGI
I STYPENDIA REKTORA**

1. Z określonych w poszczególnych częściach budżetu państwa środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 ustawy, przeznaczonych na stypendia socjalne, stypendia dla osób niepełnosprawnych, zapomogi i stypendia rektora, dysponenci części budżetu państwa wyodrębiają część uzupełniającą, w wysokości nieprzekraczającej 5% tych środków, przeznaczoną na zwiększenia wysokości dotacji, o których mowa w art. 368 ust. 8 i 9 ustawy, oraz na podziały uzupełniające i korygujące.

2. Ze środków finansowych pozostałych po wyodrębnieniu części uzupełniającej dysponenci części budżetu państwa wyodrębiają części dzielone z uwzględnieniem:

- 1) liczby studentów;
- 2) liczby studentów otrzymujących stypendium socjalne;
- 3) liczby studentów będących osobami niepełnosprawnymi.

3. Wysokość dotacji dla uczelni na stypendia socjalne, stypendia dla osób niepełnosprawnych, zapomogi i stypendia rektora jest ustalana według algorytmu:

$$D_i = D_1 \times \left(\frac{Ls_i}{\sum_{i=1}^n Ls_i} \right) + D_2 \times \left(\frac{Lm_i}{\sum_{i=1}^n Lm_i} \right) + D_3 \times \left(\frac{Ln_i}{\sum_{i=1}^n Ln_i} \right)$$

gdzie:

- D_i – oznacza wysokość dotacji dla i -tej uczelni,
 D_1 – oznacza część środków finansowych dzieloną z uwzględnieniem liczby studentów,
 D_2 – oznacza część środków finansowych dzieloną z uwzględnieniem liczby studentów otrzymujących stypendium socjalne,
 D_3 – oznacza część środków finansowych dzieloną z uwzględnieniem liczby studentów będących osobami niepełnosprawnymi,
 Ls_i – oznacza liczbę studentów w i -tej uczelni,
 Lm_i – oznacza liczbę studentów otrzymujących stypendium socjalne w i -tej uczelni,

- Ln_i – oznacza liczbę studentów będących osobami niepełnosprawnymi w i -tej uczelni,
 n – oznacza liczbę uczelni uwzględnionych przez dysponenta części budżetu państwa w podziale środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 ustawy.

4. Środki finansowe pozostałe w wyniku nieprzyznania uczelni dotacji w przypadku, o którym mowa w art. 416 ust. 1 pkt 1 ustawy, oraz w wyniku zmniejszenia dotacji w przypadku, o którym mowa w art. 416 ust. 3 pkt 1 ustawy, powiększają część uzupełniającą.

5. Liczbę studentów, liczbę studentów otrzymujących stypendium socjalne oraz liczbę studentów będących osobami niepełnosprawnymi niezbędne do obliczenia wysokości dotacji na dany rok budżetowy ustala się na podstawie danych zawartych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, o którym mowa w art. 342 ust. 1 ustawy, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok przyznania dotacji.

Załącznik nr 2

SPOSÓB PODZIAŁU DLA UCZELNI ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA ZADANIA ZWIĄZANE Z ZAPEWNIENIEM OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM WARUNKÓW DO PEŁNEGO UDZIAŁU W PROCESIE PRZYJMOWANIA NA STUDIA, STUDIA PODYPLOMOWE I DO SZKÓŁ DOKTORSKICH, W KSZTAŁCENIU NA STUDIACH, STUDIACH PODYPLOMOWYCH I W SZKOŁACH DOKTORSKICH LUB W PROWADZENIU DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ

1. Z określonych w poszczególnych częściach budżetu państwa środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 6 ustawy, przeznaczonych na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, studia podyplomowe i do szkół doktorskich, w kształceniu na studiach, studiach podyplomowych i w szkołach doktorskich lub w prowadzeniu działalności naukowej, dysponenci części budżetu państwa wyodrębniają kwoty przeznaczone na dotacje dla uczelni:

- 1) publicznych;
- 2) niepublicznych.

2. Wysokość dotacji dla uczelni na zadania, o których mowa w ust. 1, jest ustalana według algorytmu:

$$Dn_i = F \times \left(\frac{S_i + D_i + K_i}{\sum_{i=1}^n (S_i + D_i + K_i)} \right)$$

gdzie:

- Dn_i – oznacza wysokość dotacji dla i -tej uczelni,
- F – oznacza kwotę przyjętą do obliczania dotacji dla uczelni publicznych albo uczelni niepublicznych, w zależności od przynależności i -tej uczelni odpowiednio do uczelni publicznych albo uczelni niepublicznych, w danym roku,
- S_i – oznacza składnik studencki i -tej uczelni,
- D_i – oznacza składnik doktorancki i -tej uczelni,
- K_i – oznacza składnik kadrowy i -tej uczelni,
- n – oznacza liczbę uczelni publicznych albo uczelni niepublicznych, w zależności od przynależności i -tej uczelni odpowiednio do uczelni publicznych albo uczelni niepublicznych.

3. Składnik studencki i -tej uczelni oblicza się według wzoru:

$$S_i = \sum_{k=1}^x 3,6Ln_{1,k,i} + \sum_{k=1}^x 2,9Ln_{2,k,i} + \sum_{k=1}^x 1,4Ln_{3,k,i}$$

gdzie:

- x – oznacza liczbę kierunków studiów prowadzonych w i -tej uczelni,
- $Ln_{1,k,i}$ – oznacza liczbę studentów niesłyszących lub słabosłyszących, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem właściwego organu, kształcących się na k -tym kierunku studiów w i -tej uczelni,
- $Ln_{2,k,i}$ – oznacza liczbę studentów niewidomych, słabowidzących lub z dysfunkcją narządu ruchu, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem właściwego organu, kształcących się na k -tym kierunku studiów w i -tej uczelni,
- $Ln_{3,k,i}$ – oznacza liczbę studentów z innymi rodzajami niepełnosprawności, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem właściwego organu, kształcących się na k -tym kierunku studiów w i -tej uczelni.

4. Składnik doktorancki i -tej uczelni oblicza się według wzoru:

$$D_i = 3,6Ln_{1,i} + 2,9Ln_{2,i} + 1,4Ln_{3,i}$$

gdzie:

- $Ln_{1,i}$ – oznacza liczbę doktorantów niesłyszących lub słabosłyszących, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem właściwego organu, kształcących się w szkołach doktorskich prowadzonych przez i -tą uczelnię samodzielnie albo wspólnie z innym podmiotem, jeżeli i -ta uczelnia w umowie, o której mowa w art. 198 ust. 5 ustawy, została wskazana jako podmiot uprawniony do otrzymania środków finansowych na wspólne kształcenie w szkole doktorskiej, albo federację, w skład której wchodzi i -ta uczelnia, jeżeli i -ta uczelnia w statucie federacji, o którym mowa w art. 166 ust. 4 ustawy, została wskazana jako jednostka uczestnicząca uprawniona do otrzymania środków finansowych na kształcenie w szkole doktorskiej,
- $Ln_{2,i}$ – oznacza liczbę doktorantów niewidomych, słabowidzących lub z dysfunkcją narządu ruchu, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem właściwego organu, kształcących się w szkołach doktorskich prowadzonych przez i -tą uczelnię samodzielnie albo wspólnie z innym podmiotem, jeżeli i -ta uczelnia w umowie, o której mowa w art. 198 ust. 5 ustawy, została wskazana

jako podmiot uprawniony do otrzymania środków finansowych na wspólne kształcenie w szkole doktorskiej, albo federację, w skład której wchodzi i -ta uczelnia, jeżeli i -ta uczelnia w statucie federacji, o którym mowa w art. 166 ust. 4 ustawy, została wskazana jako jednostka uczestnicząca uprawniona do otrzymania środków finansowych na kształcenie w szkole doktorskiej,

$Ln_{3,i}$ – oznacza liczbę doktorantów z innymi rodzajami niepełnosprawności, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem właściwego organu, kształcących się w szkołach doktorskich prowadzonych przez i -tą uczelnię samodzielnie albo wspólnie z innym podmiotem, jeżeli i -ta uczelnia w umowie, o której mowa w art. 198 ust. 5 ustawy, została wskazana jako podmiot uprawniony do otrzymania środków finansowych na wspólne kształcenie w szkole doktorskiej, albo federację, w skład której wchodzi i -ta uczelnia, jeżeli i -ta uczelnia w statucie federacji, o którym mowa w art. 166 ust. 4 ustawy, została wskazana jako jednostka uczestnicząca uprawniona do otrzymania środków finansowych na kształcenie w szkole doktorskiej.

5. Składnik kadrowy i -tej uczelni oblicza się według wzoru:

$$K_i = \frac{\sum_{k=1}^{12} Lpn_{i,k}}{12}$$

gdzie:

$Lpn_{i,k}$ – oznacza przeciętną liczbę pracowników będących osobami niepełnosprawnymi, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem właściwego organu, zatrudnionych w i -tej uczelni w k -tym miesiącu roku poprzedzającego rok przyznania dotacji (w przeliczeniu na pełne etaty, z jednym miejscem po przecinku).

6. Dane niezbędne do obliczenia wysokości dotacji na dany rok budżetowy ustala się w zakresie:

- 1) liczby studentów i doktorantów – na podstawie danych zawartych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, o którym mowa w art. 342 ust. 1 ustawy, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok przyznania dotacji;
- 2) przeciętnej liczby pracowników będących osobami niepełnosprawnymi – na podstawie danych przekazanych przez uczelnie do dnia 31 stycznia roku przyznania dotacji.

UZASADNIENIE

Potrzeba wydania rozporządzenia wynika ze zmiany przepisu upoważniającego, zawartego w art. 402 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, którego nowa treść wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. na podstawie ustawy z dnia ... 2026 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. ... poz. ...). Zgodnie z nowym brzmieniem upoważnienia minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki jest zobowiązany do określenia, w drodze rozporządzenia, sposobu podziału środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 i 6 ustawy, dla uczelni, mając na uwadze konieczność zapewnienia odpowiednio wsparcia materialnego dla studentów oraz warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym udział w procesie przyjmowania na studia, studia podyplomowe i do szkół doktorskich, w kształceniu na studiach, studiach podyplomowych i w szkołach doktorskich oraz w prowadzeniu działalności naukowej. W stosunku do poprzednio obowiązującego przepisu upoważniającego rozszerzono jego zakres, ujmując w zmienionym art. 365 pkt 6 ustawy (do którego odsyła przepis upoważniający) dodatkowo zadania związane ze wspieraniem osób niepełnosprawnych w procesie przyjmowania na studia podyplomowe oraz w kształceniu na tych studiach, jak również odpowiednio rozbudowano wytyczne o konieczność zapewnienia warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym udział w przyjmowaniu na studia podyplomowe oraz kształceniu na tych studiach.

Dotychczas zagadnienia będące przedmiotem niniejszego rozporządzenia były uregulowane w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2018 r. w sprawie sposobu podziału dla uczelni środków finansowych na świadczenia dla studentów oraz na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 384 oraz z 2023 r. poz. 1949), które utraci moc z dniem 1 stycznia 2027 r., w związku z wejściem w życie ustawy z dnia ... r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

W projekcie zaproponowano rozwiązania analogiczne w stosunku do funkcjonujących w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu, wprowadzając modyfikacje wynikające ze zmian dokonanych ustawą.

W załączniku nr 1 do projektu rozporządzenia określono sposób podziału dla uczelni środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 ustawy, przeznaczonych na stypendia socjalne, stypendia dla osób niepełnosprawnych, zapomogi i stypendia rektora, o których mowa

w art. 86 ust. 1 pkt 1– 4 ustawy. W zakresie podziału tych środków zaproponowano utrzymanie w całości dotychczasowych rozwiązań.

W szczególności uregulowano, iż z określonych w poszczególnych częściach budżetu państwa środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 ustawy, dysponenci części budżetu państwa wyodrębniają część uzupełniającą, w wysokości nieprzekraczającej 5 % tych środków, przeznaczoną na zwiększenia wysokości dotacji, o których mowa w art. 368 ust. 8 i 9 ustawy, oraz na podziały uzupełniające i korygujące. Następnie ze środków finansowych pozostałych po wyodrębnieniu części uzupełniającej dysponenci części budżetu państwa – jak dotychczas – będą wyodrębniać części dzielone z uwzględnieniem podstawowych składników algorytmu podziału środków na dotacje, tj. liczby studentów, liczby studentów otrzymujących stypendia socjalne oraz liczby studentów będących osobami niepełnosprawnymi.

W ust. 4 załącznika nr 1 do projektu rozporządzenia pozostawiono dotychczasowe rozwiązanie, zgodnie z którym środki finansowe pozostałe w wyniku nieprzyznania uczelniom dotacji w przypadku, o którym mowa w art. 416 ust. 1 pkt 1 ustawy (gdy niewykorzystane środki finansowe z dotacji na koniec poprzedniego roku są równe albo przewyższają kwotę dotacji ustalonej na podstawie algorytmu) oraz środki finansowe pozostałe w wyniku zmniejszenia dotacji w przypadku, o którym mowa w art. 416 ust. 3 pkt 1 ustawy (gdy kwota dotacji ustalona na podstawie algorytmu na dany rok będzie większa od stanu funduszu stypendialnego – w części pochodzącej z dotacji – na koniec roku poprzedzającego rok przyznania dotacji, dotację ustaloną na podstawie algorytmu zmniejsza się o kwotę stanowiącą różnicę między stanem tego funduszu na koniec roku poprzedzającego rok przyznania dotacji, w części pochodzącej z dotacji, a kwotą stanowiącą 30 % kwoty dotacji z roku poprzedzającego rok przyznania dotacji), powiększają część uzupełniającą, o której mowa w ust. 1 załącznika nr 1 do projektu rozporządzenia.

Liczba studentów, liczba studentów otrzymujących stypendium socjalne oraz liczba studentów będących osobami niepełnosprawnymi niezbędne do obliczenia wysokości dotacji na dany rok budżetowy – zgodnie z art. 368 ust. 6 ustawy – nadal będzie ustalana na podstawie danych zawartych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, o którym mowa w art. 342 ust. 1 ustawy, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok przyznania dotacji.

Zaproponowany algorytm gwarantuje odpowiednie rozdysponowanie środków finansowych między uczelnie, z uwzględnieniem sytuacji materialnej i życiowej studentów z danej społeczności akademickiej. W szczególności uwzględnienie w algorytmie składników odnoszących się do liczby studentów otrzymujących stypendium socjalne oraz liczby

studentów z niepełnosprawnościami pozwala na zróżnicowanie wysokości dotacji adekwatnie do zapotrzebowania studentów danej uczelni na wsparcie o charakterze socjalnym oraz stypendium dla osób niepełnosprawnych (im więcej w uczelni studentów będących w trudnej sytuacji materialnej oraz studentów z niepełnosprawnościami, tym większa wysokość dotacji).

W załączniku nr 2 do projektu rozporządzenia określono sposób podziału dla uczelni środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 6 ustawy, przeznaczonych na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, studia podyplomowe, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach, studiach podyplomowych i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej.

Zdecydowano się na zachowanie dotychczasowego rozwiązania polegającego na wyodrębnianiu z określonych w poszczególnych częściach budżetu państwa środków finansowych na ww. zadania kwot przeznaczonych na dotacje dla uczelni publicznych i uczelni niepublicznych. W algorytmie pozostawiono dotychczas funkcjonujące trzy podstawowe składniki – studencki, doktorancki i kadrowy. Zgodnie z art. 368 ust. 5 ustawy w ramach składników studenckiego i doktoranckiego zostali uwzględnieni studenci i doktoranci będący osobami niepełnosprawnymi. Wagi zaproponowane dla poszczególnych rodzajów niepełnosprawności (w każdym przypadku potwierdzonej orzeczeniem właściwego organu) utrzymano na aktualnie obowiązującym poziomie, tj. 3,6 – dla liczb studentów i doktorantów niesłyszących lub słabosłyszących, 2,9 – dla liczb studentów i doktorantów niewidomych, słabowidzących lub z dysfunkcją narządu ruchu oraz 1,4 – dla liczb studentów i doktorantów z innymi rodzajami niepełnosprawności.

Dane niezbędne do ustalenia kwoty dotacji obliczanej na podstawie algorytmu określonego w załączniku nr 2 do projektu rozporządzenia dotyczące:

- liczby studentów i doktorantów – będą ustalane na podstawie danych zawartych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok przyznania dotacji;
- przeciętnej liczby pracowników będących osobami niepełnosprawnymi – będą ustalane na podstawie danych przekazanych przez uczelnie do dnia 31 stycznia roku przyznania dotacji.

W powyższym zakresie nie zmieniają się obciążenia uczelni, gdyż dotychczas były one również zobligowane do przekazywania tych danych.

Algorytmy określone w załącznikach nr 1 i 2 do projektu rozporządzenia będą stosowane przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w celu przyznania uczelniom środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 i 6 ustawy, przy czym zgodnie z art. 460 ust. 1–4, ust. 5 pkt 1 i ust. 6 ustawy uczelniom wojskowym, uczelniom służb państwowych, uczelniom artystycznym, uczelniom medycznym oraz uczelniom morskim środki te będą przyznawali ministrowie nadzorujący te uczelnie z części budżetowych, których są dysponentami.

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2027 r., tj. w dniu wejścia w życie przepisu upoważniającego w nowym brzmieniu. Ponadto termin wejścia w życie rozporządzenia z początkiem roku kalendarzowego wynika z zasad gospodarowania środkami dotacji, która jest przyznawana na rok kalendarzowy (budżetowy), a w konsekwencji gospodarowanie dotacją i sprawozdawanie z jej wykorzystania odbywają się również w cyklu rocznym.

Należy wskazać, że brak jest możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do wydania projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projektowane rozporządzenie nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Projektowane rozporządzenie nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowane rozporządzenie nie podlegało ocenie w zakresie oceny skutków regulacji w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408).

Projektowane rozporządzenie nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie sposobu podziału dla uczelni środków finansowych na świadczenia dla studentów oraz na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, studia podyplomowe i do szkół doktorskich, w kształceniu na studiach, studiach podyplomowych i w szkołach doktorskich lub w prowadzeniu działalności naukowej	Data sporządzenia 28 stycznia 2026 r. Źródło: Upoważnienie ustawowe – art. 402 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.)
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego: 17
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Maria Mrówczyńska, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego	
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Hanna Żarnowska, Zastępca Dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, e-mail: sekretariat.dbf@mnisw.gov.pl, tel.: 22 52 92 319	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W wyniku nowelizacji treści art. 365 pkt 6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zwanej dalej „ustawą”, polegającej na zapewnieniu osobom niepełnosprawnym większego wsparcia w uczelniach przez umożliwienie finansowania z przekazywanych uczelniom środków budżetu państwa zadań związanych z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia podyplomowe oraz w kształceniu na studiach podyplomowych, dokonuje się również zmiany wynikowej w art. 402 pkt 3 ustawy, tj. w przepisie upoważniającym do wydania rozporządzenia.

Zgodnie z projektowanym nowym brzmieniem upoważnienia, które zgodnie z art. 2 projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (UDER78) wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2027 r., minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki jest zobowiązany do określenia, w drodze rozporządzenia, sposobu podziału środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 i 6 ustawy, dla uczelni, mając na uwadze konieczność zapewnienia odpowiednio wsparcia materialnego dla studentów oraz warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym udział w procesie przyjmowania na studia, studia podyplomowe i do szkół doktorskich, w kształceniu na studiach, studiach podyplomowych i w szkołach doktorskich oraz w prowadzeniu działalności naukowej.

Oznacza to, że z dniem 1 stycznia 2027 r. dotychczasowe rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2018 r. w sprawie sposobu podziału dla uczelni środków finansowych na świadczenia dla studentów oraz na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 384 oraz z 2023 r. poz. 1949) utraci moc, co skutkuje koniecznością wydania nowego rozporządzenia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowanym rozwiązaniem jest wydanie nowego rozporządzenia, w którym znajdą się merytoryczne rozwiązania analogiczne do funkcjonujących w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu, przy wprowadzeniu jedynie niezbędnych modyfikacji wynikających ze zmian dokonanych ustawą.

W załączniku nr 1 do projektu rozporządzenia zostanie określony sposób podziału dla uczelni środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 ustawy, przeznaczonych na stypendia socjalne, stypendia dla osób niepełnosprawnych, zapomogi i stypendia rektora, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4 ustawy.

Proponuje się, by do podstawowych składników algorytmu, według którego będzie przeprowadzany podział środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 ustawy – jak dotychczas – zaliczano liczbę studentów, liczbę studentów otrzymujących stypendia socjalne oraz liczbę studentów będących osobami niepełnosprawnymi. W szczególności uregulowano, iż z określonych w poszczególnych częściach budżetu państwa środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 ustawy, dysponenci części budżetu państwa będą wyodrębniać – jak obecnie – część uzupełniającą, w wysokości nieprzekraczającej 5 % tych środków, przeznaczoną na zwiększenia wysokości dotacji, o których mowa w art. 368 ust. 8 i 9 ustawy, oraz na podziały uzupełniające i korygujące. Następnie ze środków finansowych pozostałych po wyodrębnieniu części uzupełniającej dysponenci części budżetu państwa wyodrębnią części dzielone z uwzględnieniem podstawowych składników algorytmu podziału środków na dotacje, tj. liczby studentów, liczby studentów otrzymujących

stypendia socjalne oraz liczby studentów będących osobami niepełnosprawnymi. Planuje się również pozostawienie dotychczasowego rozwiązania, zgodnie z którym środki finansowe pozostałe w wyniku nieprzyznania uczelniom dotacji w przypadku, o którym mowa w art. 416 ust. 1 pkt 1 ustawy (gdy niewykorzystane środki finansowe z dotacji na koniec poprzedniego roku są równe albo przewyższają kwotę dotacji ustalonej na podstawie algorytmu) oraz środki finansowe pozostałe w wyniku zmniejszenia dotacji w przypadku, o którym mowa w art. 416 ust. 3 pkt 1 ustawy (gdy kwota dotacji ustalona na podstawie algorytmu na dany rok będzie większa od stanu funduszu stypendialnego – w części pochodzącej z dotacji – na koniec roku poprzedzającego rok przyznania dotacji, dotację ustaloną na podstawie algorytmu zmniejsza się o kwotę stanowiącą różnicę między stanem tego funduszu na koniec roku poprzedzającego rok przyznania dotacji, w części pochodzącej z dotacji, a kwotą stanowiącą 30 % kwoty dotacji z roku poprzedzającego rok przyznania dotacji), powiększając część uzupełniającą, o której mowa w ust. 1 załącznika nr 1 do projektu rozporządzenia. Liczba studentów, liczba studentów otrzymujących stypendium socjalne oraz liczba studentów będących osobami niepełnosprawnymi niezbędne do obliczenia wysokości dotacji na dany rok budżetowy – zgodnie z art. 368 ust. 6 ustawy – nadal będzie ustalana na podstawie danych zawartych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, o którym mowa w art. 342 ust. 1 ustawy, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok przyznania dotacji.

W załączniku nr 2 do projektu rozporządzenia zostanie określony sposób podziału dla uczelni środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 6 ustawy, przeznaczonych na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, studia podyplomowe, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach, studiach podyplomowych i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa uczestnicy studiów podyplomowych nie są zobligowani do przedstawiania orzeczenia o niepełnosprawności na etapie rekrutacji ani w toku kształcenia. Uczelnie nie posiadają także podstaw prawnych do gromadzenia takich orzeczeń, stanowiących wrażliwe dane osobowe, w procesie rekrutacji, bądź prowadzenia kształcenia. Należy również podkreślić, że uczestnicy studiów podyplomowych nie są beneficjentami dotacji na świadczenia dla studentów, o których mowa w art. 86 ustawy. W konsekwencji uczelnie dysponują jedynie w ograniczonym zakresie dokumentami, które mogłyby stanowić podstawę do przypisania niepełnosprawnych uczestników studiów podyplomowych do poszczególnych kategorii niepełnosprawności, co z kolei uniemożliwia ich uwzględnienie w algorytmie podziału dotacji na zadania, o których mowa w art. 365 pkt 6 ustawy.

Zmiana w ustawie, polegająca na rozszerzeniu katalogu zadań, na które mogą być wydawane środki z dotacji, o której mowa w art. 365 pkt 6 ustawy, nie skutkuje zwiększeniem środków przeznaczonych na tę dotację – uczelnie będą miały do dyspozycji tę samą wysokość dotacji, obliczaną według liczebności niepełnosprawnych studentów i doktorantów, ale z możliwością pełnoprawnego przeznaczania środków finansowych także na niepełnosprawnych kandydatów na studia podyplomowe oraz uczestników studiów podyplomowych.

W związku z powyższymi uwarunkowaniami nie rekomenduje się zmiany dotychczasowego algorytmu podziału dla uczelni dotacji na zadania, o których mowa w art. 365 pkt 6 ustawy i proponuje się pozostawienie dotychczasowych rozwiązań, w tym:

- 1) polegającego na wyodrębnianiu z określonych w poszczególnych częściach budżetu państwa środków finansowych na ww. zadania kwot przeznaczonych na dotacje dla uczelni publicznych i uczelni niepublicznych;
- 2) funkcjonujących trzech podstawowych składników algorytmu, tj. studenckiego, doktoranckiego i kadrowego;
- 3) uwzględniania w ramach składników studenckiego i doktoranckiego studentów i doktorantów będących osobami niepełnosprawnymi (zgodnie z art. 368 ust. 5 ustawy);
- 4) utrzymania wag dla poszczególnych rodzajów niepełnosprawności na poziomie 3,6 – dla liczb studentów i doktorantów niesłyszących lub słabosłyszących, 2,9 – dla liczb studentów i doktorantów niewidomych, słabowidzących lub z dysfunkcją narządu ruchu oraz 1,4 – dla liczb studentów i doktorantów z innymi rodzajami niepełnosprawności;
- 5) sposobu ustalania danych niezbędnych do ustalenia kwoty dotacji obliczanej na podstawie algorytmu określonego w załączniku nr 2 do projektu rozporządzenia, tj. liczby studentów i doktorantów – na podstawie danych zawartych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok przyznania dotacji, natomiast przeciętnej liczby pracowników będących osobami niepełnosprawnymi – na podstawie danych przekazanych przez uczelnie do dnia 31 stycznia roku przyznania dotacji.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2027 r., co jest zdeterminowane wejściem w życie projektowanej ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zagadnienia regulowane rozporządzeniem należą do zakresu polityk krajowych uwzględniających lokalne warunki społeczno-ekonomiczne.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
-------	----------	---------------	---------------

uczelnie	Ogółem 345 z tego: – publiczne uczelnie akademickie: 103, – publiczne uczelnie zawodowe: 32, – niepubliczne uczelnie akademickie: 27, – niepubliczne uczelnie zawodowe: 177, – akademickie uczelnie prowadzone przez kościoły lub inne związki wyznaniowe finansowane z budżetu państwa na podstawie odrębnych ustaw: 5, – uczelnia zawodowa prowadzona przez kościół, finansowana z budżetu państwa na podstawie odrębnej ustawy: 1 (według stanu na dzień 16 września 2025)	dane własne – Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on	Otrzymywanie: – środków finansowych na świadczenia dla studentów (stypendia socjalne, stypendia dla osób niepełnosprawnych, zapomogi i stypendia rektora), zgodnie z algorytmem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia, – środków finansowych na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, studia podyplomowe, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach, studiach podyplomowych i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej, zgodnie z algorytmem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia.
Studenci uczelni publicznych, uczelni niepublicznych oraz uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe finansowanych z budżetu państwa na podstawie odrębnych ustaw	1 254,0 tys. (w tym 23,0 tys. studentów będących osobami niepełnosprawnymi) (Dane ze sprawozdań z S-10 wygenerowane w dniu 18 kwietnia 2025 r. według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.)	dane własne – Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on	Studenci spełniający warunki formalne będą uprawnieni do ubiegania się o świadczenia z funduszu stypendialnego i wsparcia ze środków funduszu wsparcia osób niepełnosprawnych.
Niepełnosprawni doktoranci ze szkół doktorskich prowadzonych przez uczelnie	454 osoby (Dane ze sprawozdań z S-12 wygenerowane w dniu 9 kwietnia 2025 r. według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.)	dane własne – Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on	Doktoranci spełniający warunki formalne będą uprawnieni do ubiegania się o wsparcie ze środków funduszu wsparcia osób niepełnosprawnych.
Niepełnosprawni kandydaci na studia podyplomowe prowadzone przez uczelnie	wielkość trudna do oszacowania – ankieta przeprowadzona przez MNiSW wykazała, że w latach 2019–2022 średnio na studiach podyplomowych prowadzonych przez uczelnie nadzorowane przez ministra nauki i szkolnictwa wyższego kształciło się 189	Opracowanie własne MNiSW	Możliwość otrzymania wsparcia w procesie przyjmowania na studia podyplomowe ze środków dotacji, o której mowa w art. 365 pkt 6 ustawy, takiego jak np. możliwość złożenia dokumentów w alternatywnej formie (np. elektronicznie, ustnie, przez pełnomocnika), dłuższy czas na przystąpienie do rozmowy kwalifikacyjnej lub testu, jeśli są wymagane, wsparcie asystenta (np. w poruszaniu się po uczelni w czasie rekrutacji), tłumacz języka migowego lub inne formy komunikacji wspomagającej.

	uczestników będących osobami niepełnosprawnymi. Brak danych na temat ilości kandydatów będących osobami niepełnosprawnymi.		
uczestnicy studiów podyplomowych prowadzonych przez uczelnie będący osobami niepełnosprawnymi	wielkość trudna do oszacowania – z danych GUS za 2023 r. wynika, że na studiach podyplomowych w uczelniach nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki kształciło się łącznie 108 519 osób. W 2022 r. było to 106 100 osób. Z ankiety przeprowadzonej przez MNiSW wynika, że w latach 2019–2022 średnio na studiach podyplomowych kształciło się 189 osób niepełnosprawnych. Zaledwie 22 uczelnie wskazały, że dysponują lub mogą dysponować dokumentami stanowiącymi podstawę do przypisania osoby niepełnosprawnej do poszczególnych rodzajów niepełnosprawności	GUS – obszary tematyczne – tablice Szkolnictwo wyższe i jego finanse w 2023 roku oraz w 2022 roku, opracowanie własne MNiSW	Możliwość otrzymania wsparcia w kształceniu finansowanego ze środków dotacji, o której mowa w art. 365 pkt 6 ustawy, takiego jak np. indywidualna organizacja kształcenia (możliwość ustalenia indywidualnej organizacji zajęć lub toku studiów), dostosowanie materiałów dydaktycznych do potrzeb, np. w formie elektronicznej, audio, z dużym drukiem, zmiana formy zaliczeń lub egzaminów (np. egzamin ustny zamiast pisemnego, więcej czasu na wykonanie zadań), wsparcie asystenta (w poruszaniu się po uczelni, obsłudze sprzętu, czytaniu materiałów itp.), dostępność techniczna – możliwość korzystania z komputerów z oprogramowaniem wspomagającym (np. powiększającym, czytającym tekst, itp.), elastyczność trybu nauki (uczestniczenie w zajęciach zdalnych lub w trybie hybrydowym, możliwość nagrywania wykładów lub udostępniania notatek od prowadzących).
Ministrowie nadzorujący uczelnie (Minister Obrony Narodowej, Minister Sprawiedliwości, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, minister właściwy do spraw zdrowia, minister właściwy do spraw gospodarki morskiej)	7	art. 366 ust. 1 pkt 1–4 oraz art. 460 ustawy	Dokonywanie dla nadzorowanych uczelni podziału środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 i 6 ustawy zgodnie z algorytmami określonymi odpowiednio w załączniku nr 1 lub 2 do rozporządzenia (z części budżetowych, których dysponentami są poszczególni ministrowie nadzorujący uczelnie).

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

1. Projekt rozporządzenia zostanie skierowany do opiniowania do:

- 1) Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 2) Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich;

Źródła finansowania	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego. Rozporządzenie dotyczy podziału środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 i 6 ustawy, stanowiących środki na finansowanie szkolnictwa wyższego i nauki planowane i przyznawane uczelniom w ramach corocznych limitów wydatków w częściach budżetowych (których dysponentami są właściwi ministrowie nadzorujący uczelnie), zgodnie z regułami waloryzacyjnymi określonymi w art. 383 ustawy. Należy podkreślić, iż zmiana wprowadzona ustawą z dnia ... 2026 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, polegająca na rozszerzeniu katalogu zadań realizowanych w ramach środków, o których mowa w art. 365 pkt 6 ustawy (związanych z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia podyplomowe oraz kształceniu na studiach podyplomowych), nie będzie stanowić podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa na ten cel oraz nie wpłynie na wysokość lub podział między uczelnie środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 6 ustawy, a jedynie na wewnętrzny sposób rozdysponowania otrzymanych środków dotacji przez uczelnie.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 3 i 6 ustawy, będą przekazywane uczelniom przez ministrów nadzorujących te uczelnie ze środków finansowych znajdujących się w dyspozycji tych ministrów według algorytmów określonych odpowiednio w załączniku nr 1 lub 2 do rozporządzenia.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	–						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	–						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Rozszerzenie wsparcia oferowanego przez uczelnie ze środków funduszu wsparcia osób niepełnosprawnych o niepełnosprawnych kandydatów na studia podyplomowe oraz uczestników studiów podyplomowych przyczyni się do zwiększenia dostępu do podnoszenia kwalifikacji (w tym zawodowych) osób niepełnosprawnych, a co za tym idzie w dalszej perspektywie także do poprawy sytuacji materialnej tej grupy osób niepełnosprawnych i ich rodzin.						
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze							
Niemierzalne	–	–						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy

☒ inne: uproszczenie sposobu gospodarowania środkami dotacji przez uczelnie	☐ inne: ...
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz: Rozszerzenie możliwości udzielania wsparcia osobom niepełnosprawnym o uczestników studiów podyplomowych przyczyni się do uproszczenia sposobu gospodarowania środkami dotacji przez uczelnie. Dzięki takiemu rozwiązaniu uczelnie nie będą zmuszone do prowadzenia oddzielnych procedur związanych z kształceniem na studiach, studiach podyplomowych oraz szkołach doktorskich. Przyczyni się to do uspołnienia i zwiększenia przejrzystości zasad finansowania, co zmniejszy nakład pracy i ryzyko pomyłek.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało istotnego wpływu na rynek pracy.

W odniesieniu do nowo rozszerzonego katalogu beneficjentów uprawnionych do objęcia wsparciem ze środków, o których mowa w art. 365 pkt 6 ustawy (związanych z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia podyplomowe oraz kształceniu na studiach podyplomowych) należy podkreślić, iż z przeprowadzonej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego ankiety wynika, że w latach 2019–2022 w uczelniach nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, na studiach podyplomowych kształciło się średnio 189 uczestników będących osobami niepełnosprawnymi. Ze względu na tak niewielką skalę zapewnienie wsparcia osobom niepełnosprawnym w ramach studiów podyplomowych nie będzie miało istotnego wpływu na rynek pracy – często jest możliwe wykorzystanie istniejących zasobów (w tym kadrowych) lub zastosowanie innych form organizacyjnych. Należy zauważyć, że postulowana zmiana nie jest związana z koniecznością wprowadzenia nowych rozwiązań w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych, a jedynie umożliwieniem uczelniom objęcia oferowanym wsparciem dodatkowej grupy osób. Uczelnie w miarę możliwości dążą do szerokiego sprostania oczekiwaniom wszystkich kształcących się osób niepełnosprawnych, uwzględniając przy tym ich indywidualne potrzeby. Nie przewiduje się również zwiększenia udziału osób niepełnosprawnych w studiach podyplomowych w wyniku wejścia w życie postulowanej zmiany ustawy. Należy jednak podkreślić, że nowelizacja przyczyni się do poprawy dostępności kształcenia oraz umożliwi uczelniom lepsze dostosowanie procesu dydaktycznego do potrzeb uczestników studiów podyplomowych będących osobami niepełnosprawnymi.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☒ inne: szkolnictwo wyższe i nauka	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wywoła istotnych zmian w systemie szkolnictwa wyższego i nauki, ponieważ ujęte w załącznikach nr 1 i 2 do projektu rozporządzenia algorytmy podziału środków finansowych, o których mowa odpowiednio w art. 365 pkt 3 i 6 ustawy, nie ulegną zmianie w stosunku do dotychczas obowiązujących przepisów. Jedyną różnicą w stosunku do dotychczasowego stanu prawnego będzie możliwość przeznaczania środków, o których mowa w art. 365 pkt 6 ustawy, również na zadania związane z zapewnianiem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia podyplomowe oraz kształceniu na studiach podyplomowych, która to zmiana nie wynika bezpośrednio z przepisów rozporządzenia, lecz nowelizacji ustawy.
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wykonanie przepisów rozporządzenia nastąpi po jego wejściu w życie, które jest przewidziane na dzień 1 stycznia 2027 r. Przepisy rozporządzenia będą wykonywane cyklicznie w ramach corocznego podziału dotacji, począwszy od roku 2027.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ze względu na charakter regulacji nie przewiduje się przeprowadzania ewaluacji efektów projektu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.